

Kursplan för Interpersonell psykoterapi för tonåringar och unga vuxna, 15 hp

Nivå: Avancerad

IPT (Interpersonal Psychotherapy) och IPT-A (Interpersonal Psychotherapy for Depressed Adolescents) är evidensbaserade metoder för korttidsterapi vid depression. IPT-A är en anpassning för tonåringar av IPT metoden. Kursen syftar till att ge teoretisk grundkunskap om IPT/IPT-A samt praktisk tillämpning. De kursdeltagare som kommer att arbeta med tonåringar arbetar med IPT-A och de som arbetar med unga vuxna arbetar med IPT under utbildningen.

Enligt såväl internationella som nationella bestämmelser kring certifiering/ackreditering i IPT, krävs att man förvärvat en teoretisk grundkunskap i IPT/IPT-A och redovisat det skriftligt samt att kursdeltagaren genomför två handledda och godkända terapiärenden för att bli certifierad IPT/IPT-A terapeut.

IPT är en metod för korttidsterapi som under 1970-talet utarbetades av Gerald Klerman och Myrna Weissman (Weissman, et.al., 2017) för behandling av depression. Metoden är väl beforskad och visar ett gott vetenskapligt stöd, inte bara vid depression utan även vid flera andra tillstånd, exempelvis ätstörning, bipolärt syndrom och PTSD. Laura Mufson (1994) utformade IPT-A, en något modifierad form för ungdomar som i upprepade kontrollerade studier visat på mycket bra effekt. I Sverige är IPT en av de metoder som Socialstyrelsen (2021) rekommenderar vid lindrig till måttlig depression för ungdomar och vuxna.

Vem vänder sig kursen till?

Kursen ges för leg. psykologer, leg. psykoterapeuter eller andra yrkesgrupper med minst grundläggande utbildning i psykoterapi (före detta steg I). Kursen vänder sig till personer som arbetar inom hälso- och sjukvårdsverksamhet, såsom VUP, BUP, Primärvård, Unga Vuxna- och Ungdomsmottagningar, för att därmed kunna bedriva patientarbete på ett säkert sätt under utbildningen.

Kursen ges som uppdragsutbildning. Det innebär att regioner, kommuner, myndigheter, företag och andra organisationer kan anmäla medarbetare som har ovanstående kvalifikationer till kursen.

Omfattning

15 högskolepoäng.

Betygsskala

Som betyg anges Godkänd respektive Icke godkänd.

Kursens innehåll och övergripande mål

Utbildningen ges som distansutbildning med ett fåtal sammankomster på Ericastiftelsen i Stockholm. Undervisning sker i form av föreläsningar och seminarier, digitala workshops i smågrupper och eget kliniskt arbete med

Ericastiftelsen

Behandling, utbildning och forskning

distanshandledning i grupp. Kursen omfattar sex teoridagar, handledning 45–60 min/vecka i 40 veckor samt två skriftliga examinationsuppgifter.

Utbildningen innehåller genomgång av hur metoden utvecklats, den teoretiska basen och en översikt av forskningsläget. Fördjupad genomgång ges av metodens delar vilka illustreras med filmvinjetter, övning sker genom rollspel.

Inför utbildningsstarten i november 2021 förväntas kursdeltagaren ha läst terapimanualen för tonåringar: *Interpersonal Psychotherapy for Depressed Adolescents*, Mufson, L.et. al (2011) och/eller för unga vuxna: *The Guide to Interpersonal Psychotherapy*, Weissman, MM., Markowitz JC, & Klerman GL. (2017).

Varje kursdeltagare ska planera för och genomföra två IPT/I-AT terapier med unga vuxna eller tonåringar i enlighet med metoden. Grupphandledning ges via webbplattform (Zoom) samt genom att handledaren och den handledde lyssnar och skattar tre audioinspelade terapisesioner för varje patient. Efter avslutad utbildning skall kursdeltagaren ha förvärvat förmåga att tillämpa IPT och/eller IPT-A för behandling av unga vuxna/tonåringar med depression genom: kunskap om historik, forskning, teoretisk ansats samt tekniker inom IPT.

Lärandemål

Efter avslutad utbildning ska kursdeltagaren:

- Erhållit kännedom om den historiska kontext som IPT har utvecklats i samt ha förståelse om teorin bakom IPT/IPT-A
- Ha fördjupade kunskaper om det empiriska stödet för IPT/IPT-A för behandling av depression
- Kunna värdera anamnesen och behärska bedömning om IPT/IPT-A är ett lämpligt behandlingsalternativ
- I terapin bedöma när specifika IPT tekniker är användbara och använda teknikerna på ett flexibelt sätt.
- Visa förmåga att värdera etiska och juridiska aspekter vid bedömning inför och tillämpning av IPT/IPT-A

Kurskrav

Obligatorisk närvaro (90 %) och aktivt deltagande vid utbildningsdagarna 15/11, 26/11, 29/11 2021 och 14/1, 3/6 och 9/12 2022. Deltagande (90 %) i grupphandledning under 40 tillfällen via webbplattform, 60 min en gång i veckan under vårterminen 2022 och höstterminen 2022. Handledning sker via webbplattformen Zoom och startar 10/1 2022. Av handledaren godkänt arbete med två patienter.

Examinationsformer och examinator

Bedömning av färdigheter sker fortlöpande i samband med handlednings och utbildningstillfällen. Vid bedömning av kursdeltagarens färdigheter bedöms såväl kunskaper som eget omdöme och förmåga till kritisk analys, liksom förmåga till integration av teori och praktik. Skriftlig examinationsuppgift efter första teoridelen samt skriftlig examinationsuppgift efter den första

Ericastiftelsen

Behandling, utbildning och forskning

genomförda terapin. Möjlighet till omtentamen av skriftliga uppgifter ges vid två tillfällen.

Kurslärare

Hanna Hartleb, socionom, leg psykoterapeut och Anna-Lena Edorsdotter, leg psykolog, specialist i klinisk psykologi, leg psykoterapeut

Examinator och Kursansvarig

Jan-Olov Karlsson, leg psykolog, specialist i klinisk psykologi, leg psykoterapeut, Ericastiftelsen.

Psykologer antagna till specialistutbildning:

Ansökan om ackreditering som två fördjupningskurser inom Sveriges Psykologförbunds specialistutbildning är inlämnad i juni 2021.

Psykologer antagna till Sveriges Psykologförbunds specialistutbildning examineras i tillägg till ovan genom en skriftlig fallbeskrivning om 6 – 8 sidor, med minst fem aktuella referenser. I fallbeskrivningen ska teoretiska kopplingar som speglar tankegångar och behandlingsstrategier i IPT-A/IPT göras. Vidare ska det i texten framgå att den studerande har förmåga att föra resonemang om de psykologspecifika områden som beskrivs i "Lärandemålen i tillägg för psykologer antagna till specialistutbildningen", se nedan.

Lärandemål i tillägg för psykologer inom specialistutbildningen

Psykologen ska visa

- förmåga att tillämpa fördjupad diagnostik och bedömning vid IPT/IPT- A
- kunskap om behandlingsplanering omfattande kontradiktioner och alternativa behandlingsval
- förmåga att göra en processbeskrivning av behandlingen med särskilt fokus på hur IPT/IPT-A tekniker integrerats
- förmåga till sammanfattning och analys av behandlingsutfall

Examinatorer för psykologer antagna till Specialistutbildningen

Jan-Olov Karlsson, leg. psykolog, specialist i klinisk psykologi, leg. psykoterapeut, Ericastiftelsen samt Anna-Lena Edorsdotter leg. psykolog, specialist i klinisk psykologi, leg. psykoterapeut.

Omtentamen, överklagande av betyg

Kursdeltagaren har rätt till omtentamen av skriftliga uppgifter vid två tillfällen. Planering för detta görs tillsammans med examinator. Överklagande av betyg sker i förekommande fall enligt generell bestämmelse för omprövningsbeslut.

Kursintyg

Efter genomförd godkänd utbildning erhåller kursdeltagaren intyg på att Interpersonell psykoterapi för vuxna och tonåringar (IPT/IPT-A), 15 hp har genomgåts.

Ericastiftelsen

Behandling, utbildning och forskning

Kostnad och allmänna uppgifter

Kursen anordnas som arbetsgivarfinansierad uppdragsutbildning. Totala kursavgiften är 44 500 kr exklusive moms, som delbetalas med halva summan vid två tillfällen, 2021 respektive 2022. Anmälan till kursen görs enligt instruktioner på Ericastiftelsens hemsida. Anmälan är bindande. Antalet utbildningsplatser är 16.

Sista anmälningsdag är 15 oktober 2021.

Obligatorisk litteratur (ca 1400 sidor)

Mufson, L., et.al. (2011). *Interpersonal Psychotherapy for Depressed Adolescents*, Second Edition. New York: The Guilford Press.

Weissman, MM., Markowitz JC, & Klerman GL. (2017). *The Guide to Interpersonal Psychotherapy*. (Updated and expanded from the 2007 edition). New York: Oxford University Press.

Cuijpers, P. Quero, S. Noma, H. et al. (2021) Psychotherapies for depression: a network meta-analysis covering efficacy, acceptability and long-term outcomes of all main treatment types. *World psychiatry* 2021; 20: 283-293.

Law, R. (2016). *Defeating Teenage Depression*. London: Robinson.

Lipsitz, J.D., & Markowitz, J.C. (2013). Mechanisms of change in interpersonal therapy (IPT). *Clinical Psychology Review* 33 (2013): 1134-1147.

Markowitz, J. & Weismann, M. (2012). *Casebook of interpersonal psychotherapy*. New York: Oxford University Press.

Weissman, M.M. (2020). Interpersonal Psychotherapy: History and Future. *American Journal of Psychotherapy*. 2020; 73:3-7.

Zhou, X., et. al. (2015). Comparative efficacy and acceptability of psychotherapies for depression in children and adolescents: a systematic review and net-work meta-analysis. *World Psychiatry* 2015; 14: 207-222.

Artiklar, filmer och annat material kan tillkomma under utbildningen.

Referenslitteratur

Blakemore, Sarah-Jayne. (2018) *Inventing Ourselves. The secret Life of the Teenage Brain*. London: Penguin Random House UK

Dietz, Laura J et. al. (2018). *Family-based Interpersonal Psychotherapy for Depressed Preadolescents*. New York: Oxford University Press

Markowitz, J.C., et-al. (2019). Mentalizing in Interpersonal Psychotherapy. *American Journal of Psychotherapy*.

<https://doi.org/10.1176/appi.psychotherapy.20190021>

Ericastiftelsen

Behandling, utbildning och forskning

Markowitz, J.C. (2021). *In the Aftermath of the Pandemic: Interpersonal Psychotherapy for Anxiety, Depression, and PTSD*. New York: Oxford University Press

Ravitz, P., et. al. (2007). Attachment, Contemporary Interpersonal Theory and IPT: An Integration of Theoretical, Clinical, and Empirical Perspectives. *Journal of Contemporary Psychotherapy* 2008; 38: 11–21.

Young, Jami F et. al (2016) *Preventing Adolescent Depression. Interpersonal Psychotherapy Adolescent Skills Training*. New York: Oxford University Press

Länk till gratis artikel om IPT-A:

https://www.researchgate.net/publication/6172994_Interpersonal_psychotherapy_for_depressed_adolescents_IPT-A